

# Elektrituru jaeturgude andmevahetuse ja võrgueeskirja reeglite uuendused

Elering

10.2021

# Elektrituru toimimise võrgueeskirja muudatusettepanekud

Elering on edastanud MKM-le muudatusettepanekud järgnevas:

1. Elektrituru andmevahetuse üldpõhimõtted (sh andmete ligipääs energiateenustele)
2. Mõõtepunkti tehnilised andmete täiendamine
3. Mõõteandmete edastuse ajakava ja resolutsioon (sh 1h/15 min bilansiperiood)
4. Elektriettevõtjate lõikes andmete edastuse kohustused ja andmete ligipääsu õigused
5. Avatud tarnija vahetus alates 01.2023
6. Võrgukadude arvestus
7. Agreerimislepingute sõlmimine ja andmevahetus
8. Andmete edastamine usaldusmäärgisega võrdlemisvahendile ja süsteemihaldurile

Elektrituruseadusega täiendamist vajavad mõisted:

- Elektriettevõtjad on tootja, võrguettevõtja, liinivaldaja, avatud tarnija, agregator, suletud jaotusvõrk, laadimispunkti operaator
- Energiateenuse osutaja on juriidiline isik, kes osutab turosalisele nii elektrienergia ostu ja müügi, tarbimise juhtimise kui energiasäästu tegevuste teenuseid

# Elektrituru andmevahetuse arendused

1. Elering on nimetanud energiaandmete platvormteenused brändi alla Estfeed
2. Elektriettevõtjatega toimuvad vähemalt kord kvartalis andmevahetuse uuendamise koosolekud
3. Tarnijavahetuse uue protsessi rakendusaeg: 01.01.2023
4. Kogu tänase AVP süsteemi uuendus ja äriprotsesside muudatused teostatakse paralleelselt olemasoleva süsteemiga
5. Olulisemad muudatused kirjeldatakse AVP tehnilises juhendis rakendusajaga vähemalt 6 kuud ette (sh metaandmed)
6. Suuremad muudatused:
  - Kasutajad, rollid ja ligipääsuõigused - kõik registreeritud energiateenused
  - EIC registri laiendamine (mikroteenus)
  - Mõõtepunkti tehniliste andmete täiendamine (sh aadressi standardformaadi kasutamine)
  - Andmekvaliteedi monitooring
  - Müüja vahetuse uus protsess
  - 15 minutit bilansiperioodi andmevahetus (elekter)
  - Agregeerimiste tehnilise lahenduse uuendus + energiastatistika avaandmeteks
  - Mõõteandmete edasisaatmise asemel päringute kasutamine
  - Andmete ligipääsu volituste lahendus müüjatelt teenust katkestamata (müüja rakendus > Elering AVP > müüja rakendus)
  - Võrgukadude arvutamine
  - Andmete sisestajaid on juba ca 500 ettevõtja, ca 0,8milj mõõtepunkti (1h ja 15min), andmete ligipääs 500-1000 ettevõtjat (lisanduvad energiateenused)

# Mõõtepunkti tehnilised andmed

Andmed võrguettevõtjalt, liinivaldajalt, suletud jaotusvõrgult, laadimispunkti operaatorilt:

1. Mõõtepunkti EIC kood
2. Arvesti tüüp - kaugloetav, kohtloetav, virtuaalne
3. Bilansiväline mõõtepunkt - jah, kui mõõtepunkti ei arvestata võrgukadude arvutamisel (võrgulepinguta mõõtepunkt)
4. Mõõteandmete edastamise resolutsioon - 15min andmed, 15 min võrguettevõtja prognoos, 1h
5. Liitumispunkti peakaitse - kuni 63A, üle 63A
6. Kliendi tüüp - füüsiline isik, korteriühistu, äritarbija, tootja, energiasalvestus, võrguettevõtja, liinivaldaja, laadimispunkt
7. Tootmise olemasolu - ei, jah, valikud: päike, tuul, vesi, biogaas, biomass ja jäätmed, gaas, põlevkivi, muu
8. Ühendus mõõtepunktis - ühendatud, lahti ühendatud
9. Kas tegemist on piirimõõtepunktiga -jah on võrguettevõtja-võrguettevõtja mõõtepunkt võrgukadude arvestuses
10. Energiasalvestusvõimsus - võrgulepingu alusel energiasalvestuse kW
11. Energiasalvestuse mahtvusenergia - energiasalvestuse kWh
12. Tootmisvõimsus - võrgulepingu alusel kW
13. Läbilaskevõimsus - võrgulepingu alusel kW
14. Lisatunnus - elektriküte, isoleeritud mõõtepunkt, laadimispunkt
15. Aadress - standard ADS alusel
16. Ülekandevõrgu alajaam - mõõtepunkti tarbimiskoha ja Eleringi alajaama vaheline seos, valikud (1, 2 jne)
17. Mõõtepunkti asukoha pikkuskraad ja laiuskraad
18. Võrgulepingu isiku ID ja nimi
19. Võrgulepingu algusaeg ja lõppaeg

# Mõõtepunktiga seotud täiendavad andmed

Avatud tarnijatelt ja agregatorilt iga mõõtepunkti lõikes:

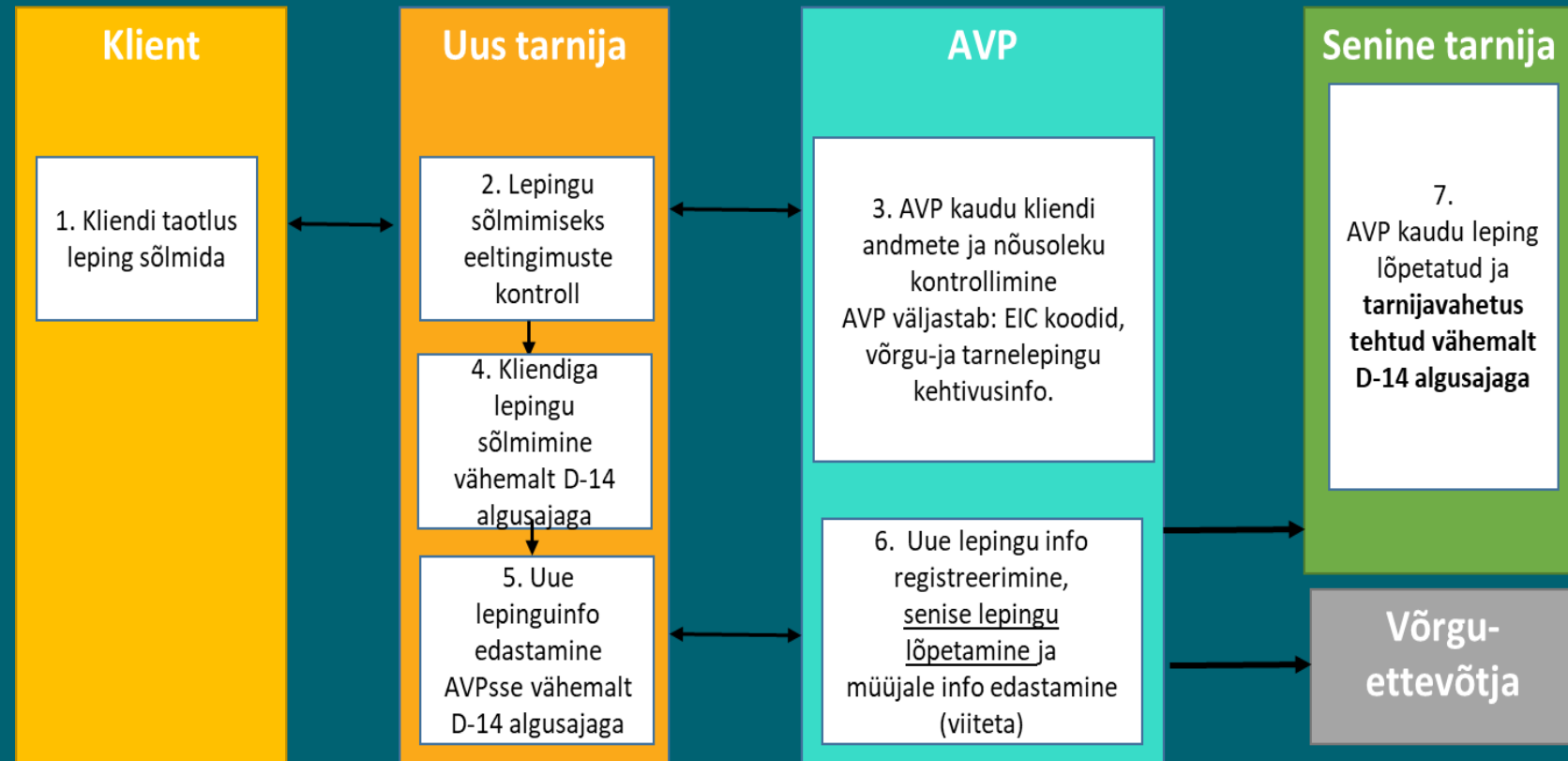
1. Avatud tarne lepingu algusaeg ja lõppaeg
2. Agregeerimislepingu algusaeg ja lõppaeg
3. Mõõtepunktiga seotud allmõõtepunktid (agregatorilt, laadmispunkt?)

Eleringi poolne andmete täiendamine

7. Võrgulepinguga seotud isiku EIC kood
8. Tootmisüksuse EIC kood mõõtepunktis
9. Mõõtepunktiga seotud hoone ID (andmed ehitisregistrist)
10. Tootmisüksuste detailandmed
11. Äritarbijate tegevusvaldkondade (EMTAK) andmed

# Tarnijavahetus (01.01.2023)

1. Tarnijavahetuse protsess algab uue müüjaga lepingu sõlmimisest, ajakava 14p ette.
2. Kliendi taotlusel 14p tühistamisaeg (kuni lepingu jõustumiseni).
3. Lepinguta kliendile tarnija valik 1p ette. Samuti müüjale tema poolt kliendiga lepingu lõpetamine nt võlgnevuse korral (info AVPsse).
4. Uue avatud tarne lepingu sisestamisel AVPsse tuleb lisada juurde info, kas tähtaegse lepingu varasem lõpetamine on tasunõudega. Uuel müüjal on kohustus seda infot kontrollida ja vajadusel klienti informeerida.
5. AVP teostab tarnijavahetuse tehniliselt viivitamata, sh vähem kui 24h jooksul



# Võrgukadude arvestuse ettepanek

1. Võrguettevõtja, liinivaldaja ja suletud jaotusvõrgul tuleb sisestada AVPsse §-s 5 nimetatud mõõtepunkti(de) tehnilised andmed viisil, mis võimaldab võrgukadude arvestuse toimumist AVPs
2. Võrgukao arvestuse metoodika on kirjeldatud võrgueeskirjas
3. Võrgukao arvestuse viimine võrgupiirkonna põhiseks eeldab veel tehniliste andmete täiendamise ülevaatus
4. Eesmärk on rakendada võrgukadude arvutust 01.2024
  - Kontrollarvutuste periood Q42023
5. Võrgukadude arvestus AVPs tagab läbipaistvuse ja lihtsama bilansiselgituse
  - Kontrollarvutuste periood Q42023

# Võrdlemisvahendist



# Elektrituruseaduse eelnõu ja võrdlemisvahend

## „§ 82<sup>1</sup>. Võrdlemisvahend

- (1) Kodutarbijatel ja äriühingutel, kus töötab vähem kui 10 inimest ja mille aastakäive või aastane bilansimaht ei ületa kaht miljonit eurot, kelle eeldatav aastane elektrienergia tarbimine on alla 100 000 kWh, peab olema tasuta juurdepääs vähemalt ühele usaldusmargisega vahendile, mille abil võrrelda müüjate pakkumisi.
- (3) Võrdlemisvahend peab vastama järgmistele nõuetele:
  - 1) on turuosalistest sõltumatu ning tagab, et elektriettevõtjaid koheldakse võrdselt;
  - 2) annab selget teavet võrdlemisvahendi käitaja ja kontrollija kohta, samuti vahendi loomise ja käitamise rahastamise allikate kohta;
  - 3) avaldab selged ja objektiivsed kriteeriumid, millel pakkumiste võrdlus põhineb;
  - 4) esitab teabe selge ja üheselt mõistetava sõnastusega;
  - 5) annab täpset ja ajakohastatud teavet ning esitab viimase ajakohastamise aja;
  - 6) on kättesaadav ka puudega inimestele;
  - 7) võimaldab tõhusalt teavitada käitajat võrdlemisvahendis esitatud ebaõigest teabest;
  - 8) piirdub isikuandmete küsimisel andmetega, mis on pakkumiste võrdlemiseks vajalikud.
- (4) Konkurentsiamet väljastab usaldusmargi võrdlemisvahendile, mis lõikes 3 sätestatud nõuetele.
- (6) Elektrituru toimimise võrgueeskirjas kehtestatakse andmed, mille müüja peab edastama usaldusmargisega ja süsteemihalduri loodud võrdlemisvahendi käitajale viimaste poolt nõutud viisil ja tähtaegadel.

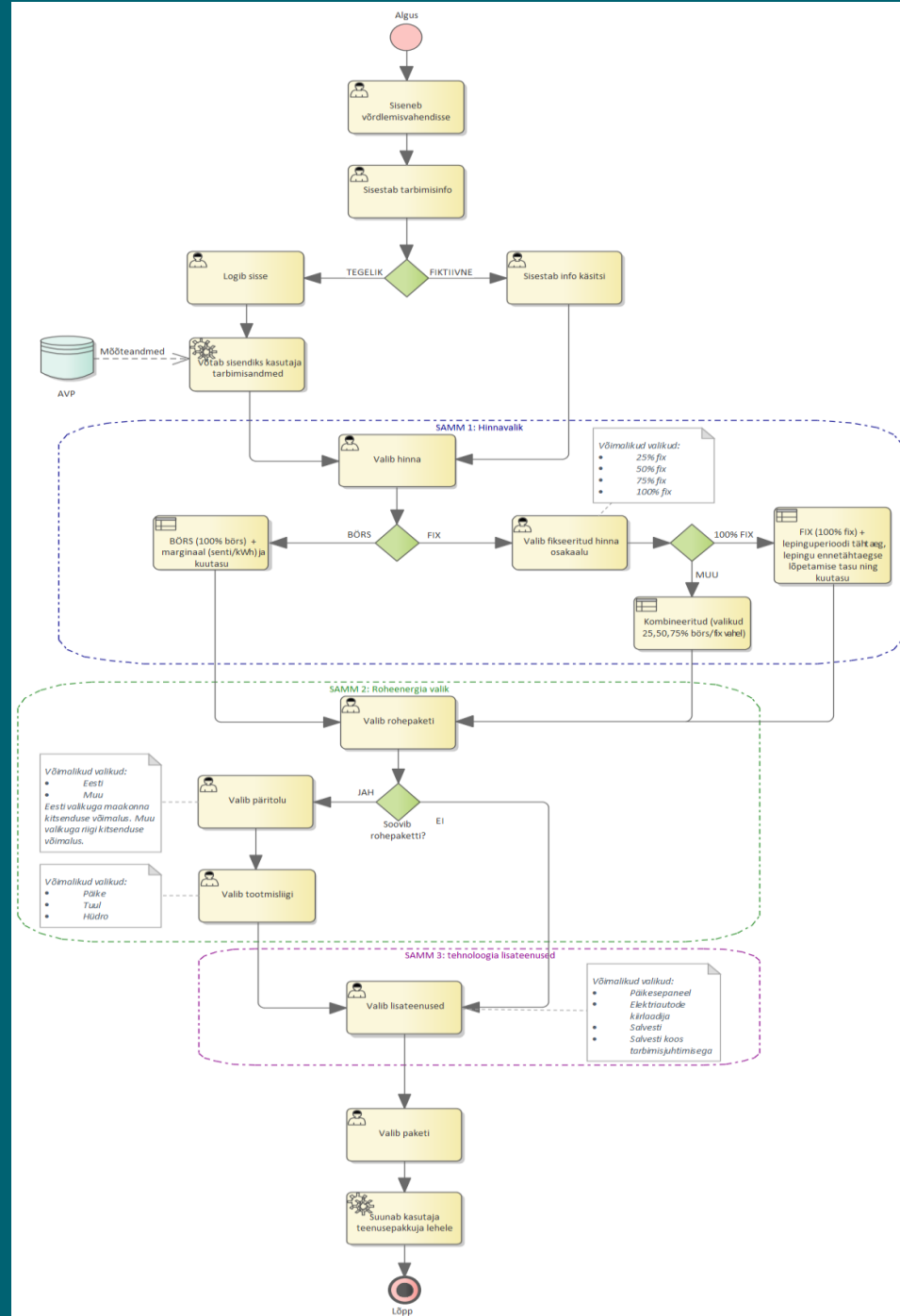
# Elektrituruseaduse eelnõu ja võrdlemisvahend

- §111<sup>3</sup> täiendatakse : „Käesoleva seaduse § 39 lõikes 9 nimetatud võrdlemisvahendi loob süsteemihaldur 2022. aasta 1. septembriks, kui aasta jooksul pärast käesoleva lõike jõustumist ei ole ükski turul tegutsev võrdlemisvahend saanud Konkurentsiameti väljastatavat usaldusmäärgist (KA - Q42022)“
- § 39 täiendatakse: „(9) Süsteemihaldur **loob vajadusel** käesoleva seaduse § 82<sup>1</sup> lõikes 3 sätestatud nõuetele vastava võrdlemisvahendi ja käitab seda.“;
- § 42 lõiget 4 täiendatakse: „Elektrituru võrgueeskirjas sätestatakse andmed, mida müüja peab edastama usaldusmäärgisega **ja** süsteemihalduri loodud võrdlemisvahendi käitajale;
- § 71 lõiget 8 täiendatakse: Põhivõrguettevõtja võrgutasu peab võimaldama põhivõrguettevõtjal hallata ja seadusest tulenevate kohustuste täitmiseks arendada käesoleva seaduse §-s 42<sup>1</sup> nimetatud andmevahetusplatvormi **ja** § 82<sup>1</sup> lõikes 3 sätestatud nõuetele vastavat võrdlusvahendit.

# Võrdlemisvahendi visioon (Elering)

Eleringi võrdlemisvahendi visiooni kokkuvõte:

- Toimib avaliku veebilehena, sh sisselogimisel saab tarbija kasutada oma tegelikke tarbimisandmeid
- Tarbija saab võrrelda (1) elektri hinna pakette (2) taastuvenergia pakette ning (3) saada info müüjate tehnoloogilistest lisateenustest (ei võrdle)
- Tarbija saab lisada oma tarbimisandmed (tegelikud või vaba sisestamine), omapoolse elektri hinna prognoosi. Võrdlemisvahendis saab kasutada ka viimase 12 kuu tegelikke börsihindasid, keskmise võrgutasu tariifi, taastuvenergia tasu.
- Võrdlemisvahendi kaudu saab klient liikuda müüja veebirakendusse uut müügilepingut sõlmima valitud hinnapaketi kohta
- Müüjate poolne andmete edastus kirjeldatakse täpsemalt võrgueeskirjas ja AVP tehnilises juhendis.



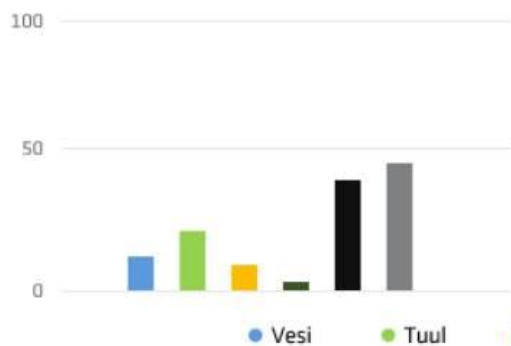
## Taastuvelektri ülevaade

ENERGIALIIK

GEOGRAAFILINE PÄRITOLU

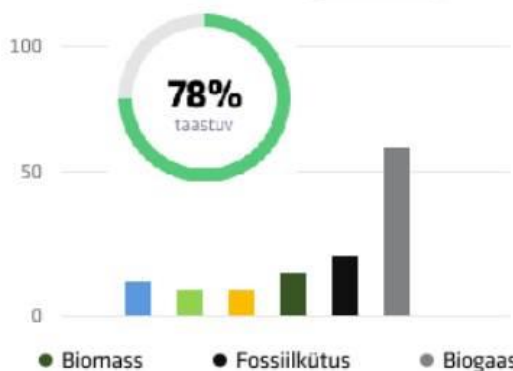


KESKMINE TARBIMAJA 2019

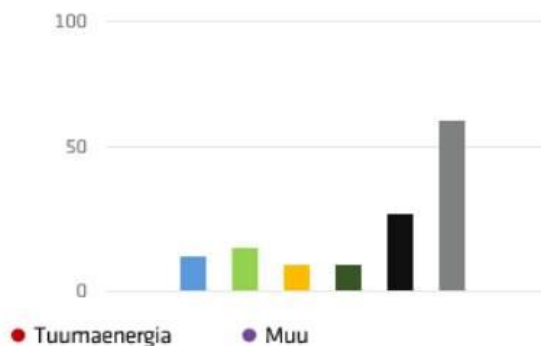


MINU TARBIMINE

2020



MINU TARNIJA 2019



### Lisainfo



MINU TARBIMINE

MINU TARNIJA

Tarbitud 10 470 kWh  
Tarnitud 14 000 kWh

Taastuv 8 200 kWh

[Detailid](#)

Osakaal 78%

CO2 emissioon 20 g/kWh

Elering AS

Kadaka tee 42, 12915, Tallinn

Telefon: 715 1222

E-post: [resupport@elering.ee](mailto:resupport@elering.ee)

Info tööpäevadel kell 8.00 - 16.30

[www.elering.ee](http://www.elering.ee)

Vaata lisaks

[Taastuenergia](#)

[Ettevõttest](#)

# Eleringi võrdlemisvahendi arendamise lähtealused



- Eleringi uuendatud energiaandmete kliendiportaali arendushange on avaldatud. Arendusaeg: Q1-Q4 2022
- Elering arendab võrdlemisvahendi lahenduse eeldustel:
  - a) Seadusandluse alusel Eleringile on lubatud võrdlemisvahend arendada ning kulud kaetakse võrgutariifist
  - b) Müüjate poolne andmete edastuse kord on kirjeldatud elektrituru toimimise võrgueeskirjas
  - c) Müüjad on saanud andmevahetuse tehniliseks lahenduseks mõistliku aja ettevalmistusaega (3-6 kuud)
  - d) Energiaandmete kliendiportaali arendustööd kulgevad plaanipäraselt

Ülaltoodud a-d eelduste olemasolul hiljemalt Q12022 lõpuks on võrdlemisvahendi loomine võimalik september 2022 ajagraafikus.

Tänan!

